

[Heick.]

landbrugsministeriet — eller måske er det specielt i jordlovsudvalget — mod nedlæggelse af de efterhånden for små brug, der ligger i vore byer. Hvor en sådan nedlægning kan fremme en rationel fordeling mellem øvrige lodsejere, vil jeg henstille, at man tager så praktisk på tingene som muligt — vi må jo tage konsekvensen af, at vi lever i mekaniseringens tidsalder.

Vi havde i udvalget besøg af professor Niels Nielsen, som gav en redegørelse for de særegne jordfordelingsproblemer, vi har i visse egne i Sønderjylland. Et led i disse oplysninger var en oversigt, der viser, hvordan jorderne ejes af forskellige statsborgere omkring grænsen, og det fremgik af disse oplysninger, at ikke ubetydelige arealer langs grænsen ejes af tyske statsborgere, boende i Tyskland. Dette har indtil nu været opvejet af, at arealer syd for den nuværende grænse ejes af danske statsborgere, boende på den danske side af grænsen. Jeg vil her gøre opmærksom på, at vi måske står overfor en ændring i disse forhold. Syd for grænsen opkøber man som et led i det såkaldte „Program Nord“ ved hjælp af tyske statsmidler jord med en bedre jordfordeling for øje, og derved sker der også opkøb af den jord, som ejes af danske statsborgere. Det er der i og for sig intet fornuftigt at indvende imod fra dansk side, men jeg gør blot opmærksom på, at jordprisen på sydsiden af den dansk-tyske grænse ligger betydeligt højere, vel omkring dobbelt så højt, end jordprisen på nordsiden af den dansk-tyske grænse — et forhold, som selvfølgelig er betinget af de toldmæssigt forskellige vilkår, som de to landes landbrug nu engang lever under; men det bevirker, at den jord, som danske statsborgere ejer på sydsiden af grænsen, nu i stort omfang opkøbes — og det til priser, som efter en skønsmæssig vurdering ofte ligger på omkring 6—8 gange den grundværdi, de pågældende jorder ville have, hvis de lå på den danske side af grænsen. Vi må derfor imødesee, at der efterhånden bliver meget få danske statsborgere,

som ejer jord syd for den dansk-tyske grænse, medens der vil være et betydeligt antal tyske statsborgere, som ejer jord nord for denne grænse.

Jeg ser ikke, at der for tiden er mulighed for gennem lovgivningen at rette dette forhold op, og det er også et spørgsmål, om det i og for sig for øjeblikket giver nogen grund til ængstelse, men jeg har fundet det rigtigt at gøre opmærksom på det ved denne lejlighed, ligesom jeg ønsker at henlede opmærksomheden på, at det, hvis tyske statsborgeres jord tilbydes danske statsorganer til opkøb, må være i dansk interesse, at den pågældende jord købes.

Fibiger: Jeg udtalte ved første behandling, at jeg anså det for at være af stor betydning, at denne lovgivning føres videre. Jeg havde en enkelt indvending, og den drejede sig om, hvorvidt man kunne forhøje den procent, hvormed en lodsejer kan forpligtes til at indgå i en jordfordelingsplan, fra 15 til 25. Men efter at vi har drøftet forholdene i udvalget og dér har fået oplyst, at det ikke i de tilfælde, hvor jordfordeling har fundet sted, har været nødvendigt at anvende magt, har jeg ikke ønsket at stille ændringsforslag på dette punkt, men kan tiltræde lovforslaget, som det fremtræder nu.

Der har været talt en del om administrationsudgifterne, og tallene lyder måske lidt voldsomt; men jeg tror ikke, det er det rigtige tal pr. hektar, man har fået frem. En mængde arealer er blevet undersøgt, uden at projekterne er kommet til udførelse, og det har medført administrationsomkostninger. Jeg er selvfølgelig enig i, at man bør holde administrationsomkostningerne nede så meget som muligt, men det er klart, at noget må det koste, for der er mange forhandlinger at føre, og mange mennesker skal sættes ind på sagen og i forhandlingerne, for at en jordfordeling kan føres igennem; det må koste meget, det er klart, men jeg tror også, den højtærede landbrugsminister og jordlovsudvalget er indfortstæet med, at